اخبار کوتاه

کاهش ۴۰ درصدی میزان بارش های کشور

میزان بارش های از ابتدای سال آبی جاری (ابتدای مهر ۱۴۰۳) تا ۱۰ خرداد ماه با کاهش ۴۰ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال گذشته روبه‌رو شد.

به گزارش پیام آشنا، به اعتقاد اکثر کارشناسان بخش آب امسال یکی از خشکترین سال های آبی کشورمان است که تداوم این وضعیت در اوج روزهای گرم تر سال می توانند به دغدغه تامین آب دامن بزند.

وضعیت بارشی کشور هم بیانگر آن است که بارش های مناسبی تاکنون رخ نداده است و این مساله ضرورت توجه جدی تر به موضوع مدیریت مصرف در همه بخش ها را دو چندان می سازد.

طبق تازه ترین آمار شرکت مدیریت منابع آب ایران، از ابتدای سال آبی جاری (ابتدای مهر ۱۴۰۳) تا ۱۰ خردادماه ۱۴۲.۵ میلیمتر بارش در کشور رخ داده است. این میزان در مقایسه با ۲۳۹.۲ میلیمتر سال آبی گذشته ۴۰ درصد کاهش یافته است.

همچنین بارش های تاکنون کشور در مقایسه با دوره بلندمدت که ۲۳۲ میلیمتر بارش ثبت شده داشته ایم، کاهش ۳۹ درصدی را نشان می دهد.

در مقطع استانی نیز ۲۹ استان کشور با کاهش بارش روبه‌رو شده اند که از میان آنها استان سیستان و بلوچستان با دریافت تنها ۲۰.۲ میلیمتر بارش با کاهش ۸۷ درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته (که ۱۵۱ میلیمتر بارش داشت) در صدر استان های کم بارش قرار گرفته است.

استان گیلان گرچه از ابتدای سال آبی جاری تا ۱۰ خرداد ماه ۸۵۱.۱ میلیمتر بارش داشته، با این حال نسبت به مدت مشابه سال گذشته از ۱۱ درصد رشد بارش برخوردار شده است.

هر پیامک چقدر برایتان آب می‌خورد؟

ارسال پیامک با استفاده از هر اپراتور تلفن همراه که دارای سیم‌کارت‌های دائمی و اعتباری هستند، هزینه‌های متفاوتی دارد و از حداقل ۸۸ ریال تا حداکثر ۳۰۴ ریال را شامل می‌شود.

به گزارش پیام آشنا، اگرچه با گسترش پیام‌رسان‌ها، استفاده کاربران از اپراتورها برای تماس و ارسال پیامک کاهش یافته است و این استفاده نیز عمدتا برای برقراری تماس انجام می‌شود، اما همچنان ارسال پیامک در زمانی که شبکه اینترنت برقرار نیست و یا دلایل دیگر، مشتریان خود را دارد.

براساس آخرین آمار اعلام شده، هزینه هر صفحه پیامک فارسی با سیم‌کارت‌های دائمی اپراتور اول تلفن همراه، ۸۹ ریال است. این عدد برای پیامک هایی که به زبان لاتین نوشته شوند ۲۲۹ ریال به ازای هر صفحه خواهد بود.

همچنین ارسال پیامک با سیم‌کارت‌های اعتباری این اپراتور (همراه اول)، به ازای هر صفحه پیامک فارسی، ۱۰۶ ریال هزینه دارد و با ارسال هر صفحه پیامک لاتین نیز کاربران باید ۲۶۴ ریال بپردازند.

در اپراتور دوم تلفن همراه هزینه هر صفحه پیامک فارسی با سیم کارت دائمی ۱۲۹ ریال و این عدد برای پیامک‌هایی که به زبان لاتین نوشته شوند، ۲۶۲ ریال به ازای هر صفحه خواهد بود.

همچنین هزینه ارسال پیامک با سیم‌کارت‌های اعتباری این اپراتور (ایرانسل) نیز به ازای هر صفحه پیامک فارسی، ۱۴۶ ریال بوده و هر صفحه پیامک لاتین نیز برای کاربران ۳۰۴ ریال هزینه خواهد داشت.

تعرفه ارسال پیامک با سیم‌کارت‌های دائمی اپراتور سوم تلفن همراه، ۸۸ ریال به ازای هر صفحه پیامک با زبان فارسی است درحالی که هر صفحه پیامک به زبان لاتین در این سیم کارت‌ها، ۲۲۰ ریال هزینه دارد.

همچنین کاربران برای ارسال پیامک با استفاده از سیم‌کارت‌های اعتباری این اپراتور (رایتل) به ازای هر صفحه به زبان فارسی ۱۰۵ ریال می‌پردازند و ارسال پیامک به زبان لاتین نیز ۲۶۲ ریال به ازای هر صفحه هزینه دارد.

طلای جهانی صعودی ماند

قیمت طلا در معاملات روز پنجشنبه بازار جهانی، تحت‌تاثیر داده‌های اقتصادی ضعیف‌تر از حد انتظار آمریکا و افزایش تقاضا برای دارایی‌های امن، افزایش یافت و سرمایه‌گذاران، عدم قطعیت‌های مداوم اقتصادی و سیاسی جهانی را ارزیابی می‌کنند.

به گزارش پیام آشنا، قیمت هر اونس طلا برای تحویل فوری، با ۰.۱ درصد افزایش، به ۳۳۷۷ دلار و ۷۹ سنت رسید. بهای هر اونس طلا در بازار معاملات آتی آمریکا، با ۰.۱ درصد افزایش، به ۳۴۰۱ دلار و ۲۰ سنت رسید.

گزارش ملی اشتغال ADP نشان داد که کارفرمایان خصوصی آمریکا در ماه مه کمترین تعداد کارگر را در بیش از دو سال گذشته اضافه کرده‌اند و سرمایه‌گذاران، منتظر گزارش حقوق و دستمزد بخش غیرکشاورزی در روز جمعه برای سرنخ‌های بیشتر در مورد بازار کار هستند.

بخش خدمات آمریکا در ماه مه برای اولین‌بار در حدود یک سال گذشته، با افزایش هزینه‌های ورودی کسب و کارها در بحبوحه ترس فزاینده از رکود تورمی، کاهش یافت.

طلا پس از آنکه فدرال رزرو از کاهش فعالیت اقتصادی آمریکا خبر داد، تقویت شد و به افزایش هزینه‌ها و قیمت‌ها ناشی از افزایش نرخ تعرفه‌ها از آخرین جلسه سیاست‌گذاری اشاره کرد.

پس از آنکه دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا، چهارشنبه از جروم پاول، رئیس فدرال رزرو، خواست نرخ بهره را کاهش دهد و به رشد کندتر مشاغل که در آخرین گزارش ملی اشتغال ADP تاکید شده است، اشاره کرد، قیمت هر اونس طلا شتاب بیشتری گرفت. دو برابر شدن تعرفه‌های واردات فولاد و آلومینیوم توسط ترامپ، در حالی اجرایی شد که دولت او برای جلوگیری از اعمال تعرفه‌های بیشتر برای ماه جولای، به دنبال بهترین پیشنهادها از شرکای تجاری بود.

ترامپ، «شی جین‌پینگ»، رئیس‌جمهور چین، را فردی بسیار سخت‌گیر برای توافق توصیف کرد و تنش‌ها را پیش از تماس تلفنی مورد انتظار بین دو رهبر در این هفته برجسته کرد.

طبق گزارش رویترز، طلا، یک دارایی امن در دوران عدم قطعیت سیاسی و اقتصادی، تمایل دارد در محیطی با نرخ بهره پایین رشد کند.

پیام آشنا نقش شرکت‌های دانش‌بنیان در پیشرفت کشور را بررسی می کند

دانش‌بنیان‌ها؛ راه‌حل درون‌زا برای عبور از تحریم‌ها

محبوبه بیدکی – در دنیای امروز، شرکت‌های دانش‌بنیان به عنوان پیشران اقتصاد نوآورانه و پایه‌گذار توسعه پایدار شناخته می‌شوند. سرمایه‌گذاری در حوزه‌های دانش‌بنیان، نه تنها یک انتخاب هوشمندانه، بلکه ضرورتی اجتناب‌ناپذیر برای رشد اقتصادی و تقویت زیرساخت‌های کشور به شمار می‌رود.

این شرکت‌ها با اتکا به دانش، فناوری و نوآوری، قادرند تحولاتی اساسی در صنعت، بهداشت، کشاورزی، خدمات و سایر حوزه‌ها ایجاد کنند. در این میان، نقش سرمایه‌گذاری مردمی در شرکت‌های دانش‌بنیان، به عنوان یک پشتوانه قوی و پایدار، اهمیت دوچندان می‌یابد.

سید محسن موسوی‌زاده، نماینده مردم اهواز، کارون، باوی و حمیدیه در مجلس شورای اسلامی، با اشاره به ظرفیت‌های عظیم شرکت‌های دانش‌بنیان در توسعه کشور، می‌گوید: «کمیسیون آموزش مجلس با جدیت پیگیر مسائل مربوط به شرکت‌های دانش‌بنیان و حوزه‌هایی مانند هوش مصنوعی است؛ چرا که آینده اقتصاد ایران با تکیه بر همین ساختارها رقم خواهد خورد.»

توانمندی نخبگان ایرانی در حوزه دانش‌بنیان

موسوی‌زاده با ابراز خرسندی از نقش‌آفرینی نخبگان در پیشرفت کشور تأکید می‌کند: «جوانان ایرانی با کمترین حمایت‌ها، در بخش‌های مختلف از جمله اقتصاد، سلامت و فناوری، در قالب شرکت‌های دانش‌بنیان درخشیده‌اند.»

دانش‌بنیان‌ها؛ راهکاری برای دور زدن تحریم‌ها

نماینده مجلس، آگاه‌سازی و اعتمادسازی را دو رکن اساسی برای هدایت سرمایه‌های مردمی به سوی تولید می‌داند و می‌افزاید:

«امروز بخش قابل توجهی از تولیدات فنی کشور، از طریق شرکت‌های دانش‌بنیان انجام می‌شود؛ این شرکت‌ها نقش کلیدی در تأمین نیازهای داخلی و مقابله با تحریم‌ها دارند.»

به گفته وی، حمایت مالی از شرکت‌های دانش‌بنیان، می‌تواند راه عبور هوشمندانه از تحریم‌ها را هموار کرده و حتی زمینه‌ساز ارزآوری و صادرات شود.

ایجاد بستر امن برای سرمایه‌گذاری در شرکت‌های دانش‌بنیان

موسوی‌زاده با اشاره به لزوم حضور فعال نهادهای دولتی، از وزارت علوم، آموزش و پرورش و معاونت علمی ریاست جمهوری خواست تا با حمایت هدفمند، فضا را برای رشد شرکت‌های دانش‌بنیان فراهم کنند.

همچنین وی نقش رسانه‌ها را در اطلاع‌رسانی و فرهنگ‌سازی سرمایه‌گذاری در شرکت‌های دانش‌بنیان حیاتی دانسته و می‌گوید: «اگر صدا و سیما و دیگر رسانه‌ها مردم را با مزایای این حوزه آشنا کنند، قطعاً شاهد استقبال گسترده‌تری خواهیم بود. ایجاد امنیت سرمایه‌گذاری در این بخش نیز، باید از سوی نهادهای مسئول تضمین شود.»

مهندسی معکوس؛ ابزار دانش‌بنیان‌ها برای مقابله با تحریم

این عضو کمیسیون آموزش مجلس خاطرنشان می‌کند: «بسیاری از شرکت‌های تولیدی کشور، به دلیل تحریم‌ها یا کمبود قطعات مواجه‌اند. اما شرکت‌های دانش‌بنیان با بهره‌گیری از مهندسی معکوس، قادر به تولید و تأمین این نیازها هستند و می‌توانند نقشی مؤثر در کاهش وابستگی ایفا کنند.»

فرصت طلایی سرمایه‌گذاری مردمی در شرکت‌های دانش‌بنیان

در نهایت، روشن است که سرمایه‌گذاری در شرکت‌های دانش‌بنیان، یک فرصت برد-برد برای مردم، دولت و اقتصاد کشور است. از یک سو مردم با سرمایه‌گذاری در این شرکت‌ها، علاوه بر کسب سود، در رونق اقتصاد ملی سهیم می‌شوند؛ از سوی دیگر، این شرکت‌ها با جذب سرمایه‌های مردمی می‌توانند رشد خود را تسریع کرده و نقش کلیدی‌تری در اقتصاد کشور ایفا کنند.

بدون شک، با فراهم شدن زیرساخت‌های مناسب، اقتصاد دانش‌بنیان به یکی از ارکان اصلی تاب‌آوری کشور در برابر تحریم‌ها تبدیل خواهد شد.

معاون وزیر کار مطرح کرد

عدم جذب ۱.۵ میلیون نفر در بازار کار به دلیل نداشتن مهارت تخصصی

معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی فقدان آموزش مهارتی را موجب افزایش آمار حوادث کار دانست و گفت: سالانه بیش از یک میلیون فرصت شغلی در کشور ایجاد می‌شود ولی به دلیل نداشتن مهارت‌های تخصصی نزدیک به ۱.۵ میلیون نفر متقاضی شغل جذب بازار کار نمی‌شوند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، غلامحسین محمدی مشارکت بخش خصوصی را در آموزش مهارت‌های نوین ضروری خواند و اظهار کرد: مشارکت کارفرمایان و بخش خصوصی در زمینه ارائه آموزش های نوین مهارتی لازم است زیرا دولت به تنهایی نمی‌تواند نیاز روزافزون بازار کار را پاسخ دهد.

به گفته وی نزدیک به ۱۳۰ مرکز آموزش فنی‌وحرفه‌ای جهت مشارکت و هیات امنایی شدن و ۷۰۰ مرکز دولتی آماده ارائه آموزش در رشته‌های نوظهور هستند.

معاون وزیر کار در عین حال با بیان اینکه ۹۰ درصد مهارت‌های مورد نیاز بازار کار در مدارس و دانشگاه‌ها وجود ندارد، این امر را موجب عدم تعادل میان عرضه و تقاضای نیروی کار دانست.

به گفته محمدی، سالانه بیش از یک میلیون فرصت شغلی در کشور ایجاد می‌شود ولی به دلیل نداشتن مهارت‌های تخصصی نزدیک به یک میلیون و ۵۰۰ هزار نفر متقاضی شغل وارد بازار کار نمی‌شوند.

وی به آمار بالای حوادث ناشی کار اشاره کرد و گفت: متاسفانه فقدان آموزش مهارتی ایمن موجب افزایش آمار حوادث کار شده است.

طبق گزارشها سالانه بیش از ۲ میلیون نفر در جهان در اثر حوادث کار جان خود را از دست می‌دهند که بخش اعظم آن به دلیل نبود آموزش های مهارتی است.

بانک ها، اصناف و مراکز تجاری بدمصرف برچسب اخطار می گیرند

سخنگوی صنعت برق از آغاز طرح جدید نظارتی به منظور کاهش مصرف برق واحدهای صنفی و تجاری در کشور خبر داد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از توانیر، مصطفی رجبی مشهدی از آغاز طرح جدید نظارتی به منظور کاهش مصرف برق واحدهای صنفی و تجاری در کشور خبر داد و اظهار کرد: این طرح در جهت اجرای ۳۶ بسته مدیریت مصرف ابلاغی و با هدف تأمین برق پایدار اجرا شده و به موجب آن بازرسان ویژه مدیریت مصرف، پس از پایان ساعات کاری اصناف و مراکز تجاری، به این واحدها مراجعه و در صورت روشن بودن تابلوهای سردر، پروژکتورهای تبلیغاتی و روشنایی‌های داخلی مغازه‌ها و روشن بودن سامانه‌های سرمایشی، برچسب نماد بدمصرفی انرژی را بر روی درب ورودی این واحدها الصاق می‌کنند.

به گفته مدیرعامل توانیر، بازرسان مجدداً روز بعد به محل مورد نظر مراجعه کرده و در صورتی که مسئول مربوطه یا صاحب صنف اقدامی برای کاهش مدیریت مصرف انجام نداده باشد، نسبت به محدودیت بار آن صنف خواهد شد.

رجبی مشهدی در عین حال از راه‌اندازی سامانه‌ای به منظور اعلام مصارف غیرمجاز و نامتعارف برق در کشور خبر داد و گفت: سرشماره ۳۰۰۰۶۱۲۱ برای اعلام مصارف غیرمجاز و نامتعارف در نظر گرفته شده و همه مردم می‌توانند مصارف غیرمجاز و نامتعارف برق در حوزه تجاری، اصناف، معابر و اداری را از این طریق اطلاع داده و به قید قرعه از جوایز ارزشمندی نیز بهره‌مند شوند.

قیمت روز خودروهای داخلی؛ بازار ثبات دارد

بررسی‌ها نشان می‌دهد که قیمت برخی مدل‌های مونتاژی طی هفته جاری با جهش همراه شدند؛ در حالی که در بخش خودروهای داخلی، تغییرات عمدتاً بائیات و حتی کاهشی بود.

به گزارش پیام آشنا، بازار خودرو در حالی فعالیت خود را آغاز کرد که سه روز تعطیلی را پیش روی خود داشت؛ با این حال نوسانات قیمتی در اغلب مدل‌ها، به‌ویژه خودروهای مونتاژی، طی هفته جاری وجود داشت. بررسی‌ها نشان می‌دهد که قیمت برخی مدل‌های مونتاژی با جهش همراه شدند؛ در حالی که در بخش خودروهای داخلی، تغییرات عمدتاً محدود و حتی کاهشی بود.

ثبات‌شکننده در داخلی‌ها

در میان خودروهای تولید داخل، برخی مدل‌ها روند نزولی قیمت را طی کردند. بر اساس داده‌های به‌دست‌آمده از بازار قیمت دنا پلاس بورسی با کاهش ۳.۵ میلیون تومانی، به حدود ۹۱۶ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان رسید.

پژو ۲۰۷ با موتور TU۳ مدل ۱۴۰۴ نیز افتی ۳ میلیون تومانی را تجربه کرد و با نرخ ۷۴۵ میلیون تومان معامله شد.

با این حال، برخی دیگر از محصولات داخلی با افزایش نسبی همراه شدند؛ به عنوان مثال کوییک S با رشد ۴ میلیون تومانی، به ۴۹۵ میلیون تومان رسید. ساینا GX دوگانه‌سوز نیز با ۳ میلیون تومان افزایش، به آستانه ۶۰۰ میلیون تومان نزدیک شد.

جهش در خودروهای مونتاژی

بخش مونتاژی بازار اما صحنه جهش‌های قیمتی قابل توجه بود. قیمت برخی مدل‌ها در این گروه تا ۹۰ میلیون تومان افزایش یافت؛ موضوعی که فعالان بازار آن را به نوسانات نرخ ارز و هزینه بالای واردات قطعات مرتبط می‌دانند.

از جمله این افزایش‌ها باید به تیگو ۷ پرومکس دو دیفرانسیل (AWD) اشاره کرد که با رشد ۹۰ میلیون تومانی، به ۲ میلیارد و ۷۸۰ میلیون تومان رسید.

فیدلیتی پرستیژ (۵ نفره) نیز همین میزان افزایش را تجربه کرد و به ۳ میلیارد و ۱۱۰ میلیون تومان رسید.

قیمت X۲۲ پرو دنده‌ای نیز با افزایش ۵۰ میلیون تومانی، به یک میلیارد و ۱۰۵ میلیون تومان رسید.

به گزارش مهر، کارشناسان معتقدند نوسانات نرخ ارز در روزهای اخیر، یکی از مهم‌ترین دلایل نوسانات قیمتی در بازار خودروهای مونتاژی است. با توجه به وارداتی بودن عمده قطعات این خودروها، هرگونه تغییر در قیمت دلار، تأثیر مستقیمی بر بهای تمام‌شده این محصولات دارد. در مقابل، خودروهای داخلی که وابستگی کمتری به قطعات وارداتی دارند، نوسانات محدودتری را ثبت کردند.

شرط سنی برای دریافت پروانه کسب حذف شد

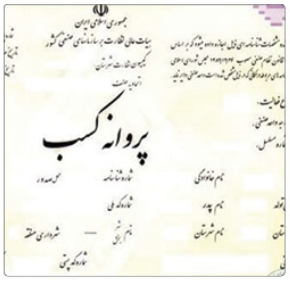

با رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری، داشتن حداقل شرط سنی ۱۸ سال از آیین‌نامه اجرایی قانون نحوه صدور و تمدید پروانه کسب حذف شد.

به گزارش پیام آشنا، هیأت عمومی دیوان عدالت اداری تبصره جزء ۶ بند «الف» ماده ۳ آیین‌نامه اجرایی نحوه صدور و تمدید پروانه کسب مبنی بر تعیین حداقل سن ۱۸ سال برای دریافت پروانه کسب را که در ۴ بهمن ۱۳۹۵ از سوی وزیر وقت صنعت، معدن و تجارت ابلاغ شده بود، ابطال کرد.

در درخواست شاکی از آیین‌نامه ابلاغی وزارت صمت آمده: مطابق با قاعده «لاضرر و لاضرار فی الاسلام» هر گونه اقدامی که باعث ضرر رساندن به فردی (حتی یک فرد) شود ممنوع است، مطابق با قاعده «الناس مسلطون علی اموالهم و انفسهم» تسلط اشخاص بر حقوق خود و چگونگی استفاده و اجرای آنها تعیین شده و مطابق با قاعده «لا مسامحه فی التحدیدات» تغییر دادن اندازه‌های شرعی از جمله تعیین سن رشد و تغییر دادن سن بلوغ و... در مصوبات، مقررات و... ممنوع است.

در رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری نیز آمده: در نامه قائم‌مقام دبیر شورای نگهبان در رابطه با جنبه شرعی مورد شکایت اعلام شده «اطلاق تبصره مورد شکایت نسبت به افرادی که صلاحیت کافی برای داشتن پروانه دارند و عدم اعطای پروانه به آنها ظلم محسوب می‌شود، خلاف موازین شرع شناخته شد.»

لذا با توجه به لزوم تبعیت هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از نظر فقهای شورای نگهبان در خصوص جنبه شرعی مقررات اجرایی، اطلاق تبصره جزء ۶ بند «الف» ماده ۳ آیین‌نامه اجرایی نحوه صدور و تمدید پروانه کسب مصوب ۴ بهمن ۱۳۹۵ وزیر صنعت، معدن و تجارت در حد مقرر در نظریه فقهای شورای نگهبان خلاف شرع است و بطلان آن از تاریخ تصویب اعلام می‌شود.

گفتنی است آیین‌نامه اجرایی نحوه صدور و تمدید پروانه کسب (موضوع ماده ۱۲ قانون نظام صنفی) در جلسه ۲۴ دی ماه ۱۳۹۴ هیأت عالی نظارت بر سازمان‌های صنفی کشور تصویب و در ۴ بهمن ۱۳۹۵ به تأیید وزیر صنعت، معدن و تجارت رسید و ابلاغ شد.

یادداشت

وزیر جدید اقتصاد و معضل انتخاب مدیران

یکی از مهم‌ترین وظایف وزیر اقتصاد انتصاب صدها نفر به‌عنوان هیات‌مدیره بانک‌ها، بیمه‌ها و شرکت‌ها و دستگاه‌های دولتی مرتبط با وزارتخانه است. اینکه چرا یک مقام سیاسی باید چنین اختیاراتی داشته باشد که صدها سمت تخصصی را ظرف چند ماه انتخاب کند، مجال دیگری می‌طلبد. هماهنگی و همراهی این تیم بزرگ نقشی بی‌بدیل در موفقیت وزیر و اجرایی شدن برنامه‌های وی دارد. به‌دلیل فقدان تحزب واقعی و عدم امکان شکل‌گیری تیم‌های رسمی در احزاب، پس از انتخاب یک مقام سیاسی، وی فرصت کافی برای یافتن افراد با صلاحیت برای سمت‌های وزارتخانه نخواهد داشت. لذا وزیر پس از انتخاب، با معضل عزل و نصب صدها سمت مدیریتی حساس روبه‌رو می‌شود. انتخاب و انتصاب افراد هم‌جهت، هماهنگ و هم‌رأی نقش مهمی در به ثمر نشاندن برنامه‌های وزیر دارد و در مقابل، انتصاب‌های نادرست، مشکلات زیادی برای وزیر به همراه خواهد داشت. به‌خوبی می‌دانیم که نمایندگان مجلس، ائمه جماعات، برخی مقامات و گروه‌های سیاسی تلاش می‌کنند با توصیه، راه‌های مختلف و حتی اعمال فشار و تهدید، افراد مورد نظر خود را در این سمت‌ها بگمارند تا اهداف بعدی خود را عملی سازند. یکی از بزرگ‌ترین مشکلات وزیر، این‌گونه دخالت‌ها در عزل ونصب‌هاست که فرد منصوب از این مسیر، حرف‌شنوی زیادی از وزیر نخواهد داشت و در پی اهداف دیگری خواهد بود. هرچند بر مبنای قانون اساسی، قوا مستقل هستند و حق دخالت در امور یکدیگر را ندارند لیکن داستان دخالت نمایندگان مجلس و برخی مقامات در عزل و نصب‌ها داستانی ملال‌آور و طولانی است. اگر وزیر به درخواست‌های آنها تمکین کند این داستان انتها ندارد و هر روز توقع و انتظارات آنها افزایش خواهد یافت و در انتها نیز وزیر، قربانی تضاد منافع گروه‌ها شده و در استیضاح زودهنگام سمت خود را از دست خواهد داد. ازآنجاکه اخبار این‌گونه توصیه‌ها و روابط علنی نمی‌شود، در انتها جامعه همه‌چیز را به ناتوانی و ضعف وزیر نسبت خواهد داد.

چه باید کرد؟

وزیر دو راه در پیش دارد:

۱. یا به توصیه‌های زورمندان و صاحب نفوذان عمل کند که در این‌صورت در وزارتخانه دارای اختیارات کافی نخواهد بود و پس از مدتی، شاهد استیضاح و برکناری خواهد بود.

۲. یا از ابتدا با قدرت در مقابل توصیه‌ها بایستد و به هیچ‌کدام وقعی ننهد. در این صورت، از پشتیبانی افکار عمومی برخوردار بوده و تا مدت‌ها مجلس نخواهد توانست از مکانیسم استیضاح علیه وی استفاده کند. وی در این مدت می‌تواند برنامه‌های خود را با تیم خود پیش ببرد و در صورت موفقیت، باز مجلس امکان استیضاح وی را نخواهد داشت. حتی اگر استیضاح و برکنار شود، افکار عمومی وی را محق خواهند دانست.

راه اول که مسیری مشخص دارد و بارها شاهد برکناری وزیران این‌گونه بوده‌ایم.

راه دوم نیازمند سازوکاری برای اجراست که افکار عمومی را هم همراه سازد.

یکی از راه‌های چنین سازوکاری، ایجاد کمیته انتصابات و تدوین آیین‌نامه انتخاب است. وظیفه چنین کمیته‌ای شایسته‌گزینی از طریق ارزیابی و غربالگری کاندیداهای سمت‌های مختلف است تا بتواند صالح‌ترین افراد ممکنه را یافته و به وزیر برای انتخاب نهایی پیشنهاد کند. برای مطرح شدن نام افراد برای هر سمتی، لازم است حداقل شرایط از نظر سن، تخصص و تجربه تعیین شود و پس از عبور از این آستانه فرد می‌تواند برای آن سمت مورد ارزیابی قرار گیرد. در صورت ایجاد چنین سازوکاری برای انتخاب افراد، اثرات توصیه‌ها کاهش می‌یابد و وزیر در مقابل توصیه‌ها و انتقادات آن گروه‌ها مصونیت بیشتری خواهد داشت. خوشنامی و مقبولیت اعضای کمیته انتصابات در جامعه کمک بزرگی به وزیر و انتصابات وی خواهد بود.

داوطلبان و افراد می‌توانند خود یا افراد مورد نظرشان را برای ارزیابی به این کمیته معرفی کنند. کمیته انتصابات، بر مبنای مدارک تخصصی و سوابق و مصاحبه، چند نفر را برای هر سمت نهایی می‌کند و برای انتخاب به وزیر پیشنهاد خواهند کرد تا وی فرد مورد نظر خود را برگزیند. برای شفافیت بیشتر کمیته دارای وب‌سایتی خواهد بود که نتایج در آن به اطلاع عمومی خواهد رسید و همچنین همه توصیه‌های ارسالی به وزیر در سایت کمیته با ذکر نام توصیه‌کننده برای اطلاع همگان بارگذاری خواهد شد که در این صورت کمتر کسی جرات توصیه خواهد داشت.

امید که با جدی گرفتن کمیته انتصابات، بتوان افراد شایسته‌تر و با صلاحیت‌تری را به سمت‌های مدیریتی گماشت و از این راه شانس وزیر مربوطه را برای اجرایی شدن برنامه‌هایش افزایش داد. ایجاد چنین سازوکاری برای انتخاب مدیران بیانگر نگرش سیستمی و شایسته‌سالاری در وزیر خواهد بود که در اداره وزارتخانه تاثیر مثبتی به همراه خواهد داشت.

لطفعلی بخشی
اقتصاددان
alborz.payam@gmail.com

خبر

آسیای مرکزی مهیای تامین مواد معدنی حیاتی جهان

آسیای مرکزی با در اختیار داشتن منابع مواد معدنی حیاتی که برای تامین انرژی بسیاری از ابزارهای مدرن، ضروری تلقی می‌شوند، آماده پاسخگویی به تقاضای جهانی شد.

به گزارش پیام آشنا، طبق گزارشی که توسط آژانس بین‌المللی انرژی منتشر شده، تقاضای جهانی برای مواد معدنی حیاتی و عناصر خاکی نادر به شدت در حال افزایش است.

چین از نظر ذخایر معدنی و پالایش این مواد حیاتی، بازیگر غالب است، اما قزاقستان تولیدکننده پیشرو اورانیوم در جهان است، در حالی که ازبکستان در حال گسترش صادرات اورانیوم، مس و سایر عناصر خاکی نادر است.

در گزارش «چشم‌انداز جهانی مواد معدنی حیاتی ۲۰۲۵» آژانس بین‌المللی انرژی خاطرنشان شده که تقاضای جهانی برای لیتیوم در سال ۲۰۲۴، نسبت به کل سال قبل، ۳۰ درصد افزایش یافته است. سایر مواد معدنی مورد استفاده در تولید خودروهای برقی، باتری‌ها و انرژی‌های تجدیدپذیر، از جمله کبالت، نیکل و عناصر خاکی نادر نیز رشد قوی تقاضا را ثبت کرده‌اند. این گزارش نشان می‌دهد که جنگ روسیه و اوکراین که بر تجارت روسیه سایه افکنده، به قزاقستان کمک کرده است تا با وجود موانع عملیاتی، صادرات اورانیوم را افزایش دهد. در همین حال، آژانس بین‌المللی انرژی از توافق ازبکستان با آمریکا که مواد معدنی حیاتی را پوشش می‌دهد، خبر داد، اما جزئیات این توافق منتشر نشده است.

اگر ادعاهای قزاقستان در آوریل مبنی بر کشف ذخایر عمده عناصر خاکی نادر صحت داشته باشد، این کشور می‌تواند درآمد خود را در سال‌های آینده به طور قابل توجهی افزایش دهد.